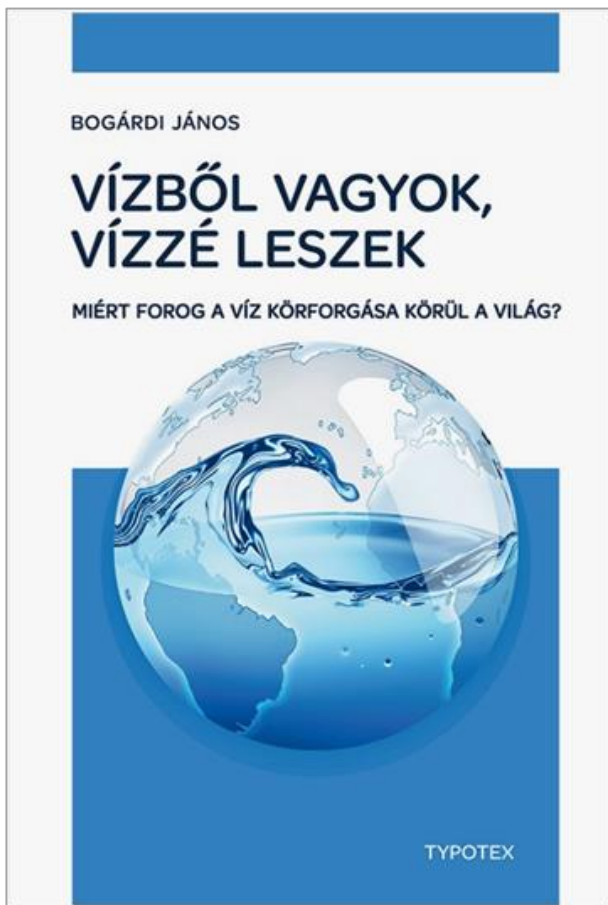

Könyvismertetés

2022 decemberében jelent meg Bogárdi János professzor „Vízből vagyok, vízzé leszek – Miért forog a víz körforgása körül a világ?” című könyve, mely a szerző több, mint 50 éves pályafutásának összefoglalója. A kötet az OVF Vízügyi Tudományos Tanácsának kezdeményezésére és koordinálásában a „Jövőépítés a vízgazdálkodásban” című könyvsorozat hatodik köteteként, a Typotex Kiadó nyomtatásában látott napvilágot.

A *Bevezetésben* hat szélsőséges eseményről olvashatunk, melyeket szakmai életpályája meghatározóinak nevez professor úr, egyben utalva a könyv felépítésére is (a tiszai árvíz, 1970; aszály a Zambézin, 1981-1984; az indiai-óceáni cunami, 2004; a Katrina hurrikán, 2005; a fokvárosi vízhiány, 2017-2018; az Ahr folyó villámárvize, 2021).

Az ezt követő három fejezet Bogárdi János aktív pályafutását mutatja be 15-17 éves szakaszokban, míg a negyedik az elmúlt tíz, úgymond „nyugtalan nyugdíjas évek” összefoglalója. A kötetet *Epilógus* és hét melléklet zárja.

A *mérnök és kutatóvá válás évei (1964-1979)* című első fejezetben a szerző kitér a pályaválasztás körülményeire, visszatéve az egyetemi évekre, valamint megemlékezik az 1970-es tiszai árvíz elleni védekezésről. Az útkeresés időszakához tartozik részvétele a padovai egyetemen egy fél éves hidrológiai továbbképző kurzuson 1971-ben, melynek végeztével az NSZK-ban keres és talál munkát. Karlsruhe-ban 1979-ben szerez doktori fokozatot, témája az árvízi tározók szerepe a vízgazdálkodásban.

Módjában állt az akadémiai szférán kívüli vízgazdálkodást is megismernie. *A kutatás, a tanácsadás és az oktatás évei (1979-1995)* című második fejezetben számol be a Zambézi-medencét sújtó aszályról, ahol a Kariba-tározó problémájával foglalkozik. Az itt tapasztaltak alapján fogalmaz meg alapvető következtetést vízgazdálkodási kérdésekről.

1985-től a bangkoki *Asian Institute of Technology* docenseként oktat. A tározók témaköre itt is foglalkoztatja, hallgatói figyelmét is ebbe az irányba terelve. A dinamikus programozás felhasználásával kapnak választ a korábban Afrikában feltett kérdésre, hogy hogyan lehetett volna elkerülni a Kariba-tározó katasztrófáisan alacsony vízállását. A tajvani Feitsui-tározó üzemeltetésével kapcsolatos problémák is szerepet játszanak kutatásaiban, illetve a tározóhoz kötődik első doktoranduszának munkája is. Itt olvashatunk Bogárdi János mérnöki filozófiájáról is.

1989-től tanszékvezető egyetemi tanár a Wageningeni Mezőgazdasági Egyetemen. Székfoglalójában az integrált vízgazdálkodás felé vezető útról beszél. Tanulmányok az egykori előadás szövegébe mai szemlélettel megfogalmazott kommentárjai. Ugyancsak ebben a fejezetben számol be az 1990-es évek tudományos/oktatási együttműködés „aranykorára” emlékezve az Erasmus- és a TEMPUS PHARE programok sikeréről.

1995-ben csatlakozik az UNESCO Víz tudományi Osztályához, ahogy a *Tudomány menedzsmen a vízen innen és túl (1995-2012)* című 3. fejezetben olvashatjuk. Az UNESCO-nál töltött évek során számos nagyvolumenű projektben vett részt tudományos diplomataként Bogárdi professzor, mint a Lesothóból a Dél-afrikai Köztársaságba történő vízátvezetés, az Aral-tó és a Volga-medence víziójának kidolgozása. 20 év után is gyakori hivatkozás tárgya Z. Kundzewicz-csel közösen szerkesztett könyvük *Vízkezelési rendszerek kockázata, megbízhatósága, bizonytalansága és robusztussága* címmel. Kezdeményezője volt a ma is futó „From Potential Conflict to Cooperation Potential” nevet viselő projektnek.

Mint a Nemzetközi Hidrológiai Program „oktatásért felelős munkatársa” Bogárdi professzor tucatnyi továbbképző kurzussal volt kapcsolatban szerte a világban, köztük az egykori VITUKI tanfolyamával, de olvashatunk négy évig tartó küzdelméről is, hogy a delfti IHE-ből, a vízügyi oktatás nagyhírű intézményéből az UNESCO-hoz tartozó nemzetközi státuszú intézet legyen.

2003-2009 között az ENSZ Egyetem környezeti kérdésekkel és emberi biztonsággal foglalkozó intézetének alapító igazgatója. Az indiai-óceáni cunamit és a Katrina hurrikánt követő időben középpontba került a

környezeti migráció kérdése. Ennek terén intézetének sikerült rövid idő alatt a tudományos diskurzusban vezető helyet kiharcolnia.

2009-2012 között feladata a Global Water System Project nemzetközi projektirodájának „feltámasztása”, a vízgazdálkodás globális összefüggéseinek vizsgálata és az eredmények közzététele révén.

A 4. fejezet témája a még ma is tartó *nyugtalan nyugdíjas évek* (2012-) alatti tevékenység, mint az ENSZ Környezetvédelmi Programja, a UNEP felkérésére folytatott munka egy bizottság élén azzal a mandátummal, hogy útmutatót készítsenek egy nemzetközi irányelv kidolgozására a vízi ökoszisztémák fenntarthatósága érdekében. Erre az időszakra esik még egy nemzetközi konferencia szervezése is annak támogatására, hogy a 2015-ös ENSZ közgyűlés a Fenntartható Fejlődési Célok közé felvegye a dedikált vizes célt.

Vezető szerkesztőként 2021-ben mutatja be a több, mint 100 közreműködő munkájával elkészült *Handbook of Water Resources Management: Discourses, Concepts and*

Examples című kötetet, ami áttekintést nyújt a vízről folyó aktuális szakmai viták irányairól, tényekről, elméletekről és módszerekről a döntéshozatali folyamatok elősegítése érdekében.

A személyesen átéltek alapján ír az árvízvédelem csődjéről az Ahr folyó völgyében 2021 nyarán, melynek 100-nál több áldozata volt a világ egyik legfejlettebb régiójában.

Az *Epilógusban* négy, pályáját meghatározó személyhez fűződő kapcsolatáról ír, *Négy személy négy dimenzió* címmel. Elért eredményei közül Bogárdi professzor a tanítványaira a legbüszkébb, bízva abban, hogy ők viszik tovább a tudományos fejlődés folyamatát.

Bogárdi János tapasztalatait ma a kőszegi Felsőbbfokú Tanulmányok Intézetében hasznosítja. Az életművét összefoglaló kötet nemcsak rendkívül tanulságos, de szórakoztató is.

Dr. Gayer József
a Hidrológiai Közlöny Szerkesztőbizottságának tagja

Bogárdi professzor úr életmű kötetének bemutatóján 2022. december 5-én az MTA Székház Felolvasó termében
(<https://www.ovf.hu/hu/hirek-ovf/bogardi-janos-vizbol-vagyok-vizze-leszek>)